

Návrh na vyhlášení zvláště chráněného území

ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.
o ochraně přírody a krajiny v platném znění
a § 4 vyhlášky č. 64/2011 Sb.

**Přírodní památka
Novopacký vodopád**

1. Název zvláště chráněného území

Novopacký vodopád

2. Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území:

Přírodní památka ve smyslu § 36 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny v platném znění (dále jen „zákon“).

3. Předmět ochrany a jeho popis

Účelem zřízení přírodní památky je ochrana geomorfologicky zajímavé lokality miniaturního kaňonu zaříznutého v permských horninách s porostem přirozené bučiny s charakteristickým bylinným podrostem.

3.1. ekosystémy

Ekosystémy nejsou hlavním předmětem ochrany. Svahy kaňonu jsou porostlé zachovalou květnatou bučinou. Porosty mají rozmanitou věkovou strukturu od bukového zmlazení po stromy ve stadiu rozpadu. Díky obtížné přístupnosti terénu jsou zde ponechávány některé padlé kmeny. Porost má charakter až lesa přírodě blízkého. Na mírnějších svazích nad kaňonem se nacházejí porosty více ovlivněné lesnickou činností. Jedná se o směs buku a smrku, která má charakter acidofilní bučiny se sporadickým bylinným patrem. Na zbytku přírodní památky se nacházejí čisté smrčiny.

3.2. druhy

Lokalita není z hlediska výskytu chráněných druhů nikterak významná. Na mrtvé bukové dřevo v kaňonu mohou být vázáni vzácnější druhy xylofágního hmyzu.

3.3. útvary neživé přírody

útvary	geologická charakteristika	popis útvaru
miniaturní kaňon (rokle) se dvěma vodopády	erozní zářez v červenohnědých permských sedimentech (pískovcích, slepencích, aleuropelitech semilského souvrství)	Miniaturní kaňon se dvěma vodopádovými stupni. Horní stupeň při SZ okraji PP je asi 4 m vysoký. V jeho hraně byl erozí vytvořen malý skalní most, takže voda protéká malou perforací. Voda padá volně dolů, neboť vodopád tvoří cca 1,5 m hluboký převis. Dolní stupeň ve střední části PP je cca 8 m vysoký. Pod tvrdší horní hranou vodopádu je vytvořen amfiteátr s asi 15 m širokým a 3,5 - 6 m hlubokým převisem.

4. Cíle ochrany:

Zachování geomorfologického útvaru miniaturního kaňonu s vodopády a zachování lesních ekosystémů v prostředí kaňonu ve složení a struktuře blízké přirozenému stavu.

5. Základní ochranné podmínky:

Základní ochranné podmínky jsou dány ze zákona (dle § 36 odst. 2 zákona).

6. Bližší ochranné podmínky:

Na území přírodní památky navrhuje krajský úřad činnosti a zásahy, které budou vázány na předchozí souhlas dle ust. § 44 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů:

- a) měnit druh pozemků, způsob jejich využití
- b) umísťovat a povolovat stavby a zařízení, provádět změny staveb a terénní úpravy,
- c) vjíždět a parkovat motorová vozidla a přívěsy mimo místa vyhrazená orgány ochrany přírody (kromě vjezdu a setrvání vozidel orgánů státní správy, požární ochrany, zdravotní a veterinární služby, vozidel vodohospodářských organizací, vlastníků pozemků a vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření),
- d) rozdělovat ohně (to se nevztahuje na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lese) a zřizovat tábořiště, pořádat turistické, sportovní, kulturní a poznávací akce,
- e) zřizovat a vyznačovat nové veřejně přístupné účelové komunikace, stezky, pěšiny a turistické trasy,
- f) krmit a přikrmovat zvířata, umísťovat nová myslivecká zařízení, která způsobují kumulaci zvěře (krmelce, lizy apod.),
- g) provádět geologický výzkum, průzkum a geologické práce, včetně těžby nánosů a splavenin v korytě vodního toku,
- h) provádět těžební zásahy (kromě nahodilých těžeb a výchovných zásahů) v lesních porostech,
- i) měnit stávající vodní režim*.

7. Vymezení ochranného pásma:

Před rušivými vlivy z okolí zabezpečuje přírodní památku ochranné pásmo podle § 37 zákona (území do 50 m od hranic zvláště chráněného území) stanovené po celém obvodu přírodní památky.

V ochranném pásmu je dle ust. § 37 odst. 2 zákona ke stavební činnosti, terénním a vodohospodářským úpravám, k použití chemických prostředků a změnám kultury pozemku nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody, tj. krajského úřadu.

8. Územně správní zařazení území:

kraj:	Královéhradecký
okres:	Jičín
obec s rozšířenou působností:	Nová Paka
obec s pověřeným obecním úřadem:	Nová Paka
obec:	Vidochov
katastrální území:	Stupná, Vidochov

9. Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených návrhem přírodní památky

KÚ	LV	TYP EVIDENCE	TYP PARCELY	ČÍSLO PARCELY	VÝMĚRA m ³	VÝMĚRA V POZEMKU V PŘÍRODNÍ PAMÁTCE	DRUH POZEMKU
Stupná	91	KN	POZ.	1102	457300	40375	lesní pozemek
Vidochov	82	KN	POZ.	844/1	3075	1956	lesní pozemek
Vidochov	231	KN	POZ.	877	3802	406	lesní pozemek
Vidochov		KN	POZ.	878	34524	411	trvalý travní porost
Vidochov	200	PK	POZ.	878	22864	411	

10. Předpokládaná výměra přírodní památky

4,3148 ha

11. Odůvodnění návrhu na vyhlášení

11.1. Historie ochrany území:

Nařízení Okresního úřadu Jičín č. 3/1999 ze dne 4.1.1999

11.2. Hlavní důvody zpracování návrhu na vyhlášení přírodní památky:

Důvodem nového vyhlášení (přehlášení) přírodní památky je vyloučení bezcenných ploch a vyhlášení na celé porosty prostorového členění lesa.

11.3. K návrhům bližších ochranných podmínek:

Návrh na vyhlášení stanoví bližší ochranné podmínky přírodní památky, které jsou navrženy v souladu s ust. § 44 odst. 3 zákona a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které by mohly vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí.

11.4. Odůvodnění jednotlivých bližších ochranných podmínek:

Ad a) měnit druh pozemků, způsob jejich využití

V přírodní památce jde mj. také o ochranu lesních ekosystémů a to především o ochranu přirozených bučin. Změna druhu pozemku a způsobu využití pozemků znamená potenciální ohrožení předmětu ochrany přírodní památky, např. odlesněním pozemků by došlo k úplné přeměně charakteru daných lesních ekosystémů.

Ad b) umísťovat a povolovat stavby a zařízení, provádět změny staveb a terénní úpravy,

Jakákoliv zástavba či změna staveb s sebou nesou riziko poškození předmětu ochrany přírodní památky, proto je nutné vždy posoudit jejich možné důsledky. Terénní úpravy

mohou rovněž způsobit změny v rovnováze zvláště chráněného území a způsobit tak změny v druhovém složení společenstev.

Ad c) *vjíždět a parkovat motorová vozidla a přívěsy mimo místa vyhrazená orgány ochrany přírody (kromě vjezdu a setrvání vozidel orgánů státní správy, požární ochrany, zdravotní a veterinární služby, vozidel vodohospodářských organizací, vlastníků pozemků a vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření),*

Při větší frekvenci pojezdů motorovými vozidly dochází ke změnám struktury půdy a změnám druhového složení společenstev, směrem ke společenstvům a druhům, které jsou k těmto podmínkám tolerantní (ruderální druhy). Jedná se tedy o činnost, která může způsobit negativní změny v druhovém složení bylinného podrostu a nežádoucího šíření ruderalních druhů z okrajových částí území.

Ad d) *rozdělávat ohně (to se nevztahuje na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lese) a zřizovat tábořiště, pořádat turistické, sportovní, kulturní poznávací akce,*

Zakládání ohňů a zřizování tábořišť je riziková činnost, která může způsobit poškození přírodní památky, např. utužením povrchu terénu, obohacení povrchu půdy minerálními látkami z popela (draslík, fosfor). Veřejné akce jako takové nejsou rušivým faktorem, ale je nutné před jejich pořádáním stanovit pravidla průběhu a organizace, aby nedošlo k případnému poškození předmětu ochrany přírodní památky.

Ad e) *zřizovat a vyznačovat nové veřejně přístupné účelové komunikace, stezky, pěšiny a turistické trasy,*

Územím je vedeno několik turistických pěšin. Dalším zřizováním stezek a pěšin by docházelo k intenzivnějšímu šíření ruderalních druhů rostlin do přírodní památky z jejího okolí.

Ad f) *krmit a přikrmovat zvířata, umísťovat nová myslivecká zařízení, která způsobují kumulaci zvěře,*

Při přikrmování zvěře se v půdě nepřímo zvyšuje obsah dusíku a fosforu (jedná se o živiny obsažené v trusu zvířat, která se v místech přikrmování shromažďují). Kumulací zvěře dochází k intenzivnímu sešlapu půdního povrchu a tím i k ničení rostlinného porostu.

Ad g) *provádět geologický výzkum, průzkum a geologické práce, včetně těžby nánosů a splavenin*

Vzhledem k předmětu ochrany přírodní památky je třeba dbát na zachování geomorfologického útvaru – kaňonu. Jakékoli geologické práce mohou způsobit jeho změnu či poškození. Je třeba vyloučit jakoukoliv povrchovou těžbu nerostných surovin. Rovněž těžba nánosů a splavenin je činností, kterou je třeba před vlastní realizací posoudit orgánem ochrany přírody a omezit její negativní dopad na přírodní památku a druhy, které se v ní nacházejí.

Ad h) *provádět těžební zásahy (kromě nahodilých těžeb a výchovných zásahů) v lesních porostech,*

Jde především o zajištění setrvalého stavu přirozených bučin v území, směřujícího k obnově dřevinami přirozené skladby (bukem a jedlí).

Ad i) měnit stávající vodní režim*

Vzhledem k tomu, že údolím protéká drobný potůček a ve V části přírodní památky se ve svahu nacházejí drobná prameniště, není žádoucí zasahovat do stávajícího vodního režimu. Jakékoli zásahy je nutné předem posoudit, zda nebudou negativně ovlivňovat vodní poměry v území.

11.5. K vymezení hranice zvláště chráněného území:

Hranice přírodní památky je vedena převážně po hranicích stávajících parcel katastru nemovitostí a po hranici porostů prostorového členění lesa. Z důvodu logického vedení hranice přírodní památky je v některých případech součástí pouze část pozemkové parcely.

V terénu bude hranice přírodní památky vyznačena pruhovým značením dle vyhlášky č. 64/2011 Sb., o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, bude tedy provedena jeho obnova a budou rovněž obnoveny či doplněny tabule s malým státním znakem upozorňujícím na přírodní památku.

Pro hranici přírodní památky byl vypracován záznam podrobného měření změn dle zákona č. 344/1992 Sb., katastrální zákon a vyhlášky č. 26/2077 Sb., katastrální vyhláška.

11.6. K vymezení ochranného pásma:

Pro celý úsek území přírodní památky bude ochranné pásmo 50 metrů od hranice přírodní památky dle § 37 odst. 1 zákona. Hranice ochranného pásma se v terénu nevyznačuje.

Přílohy:

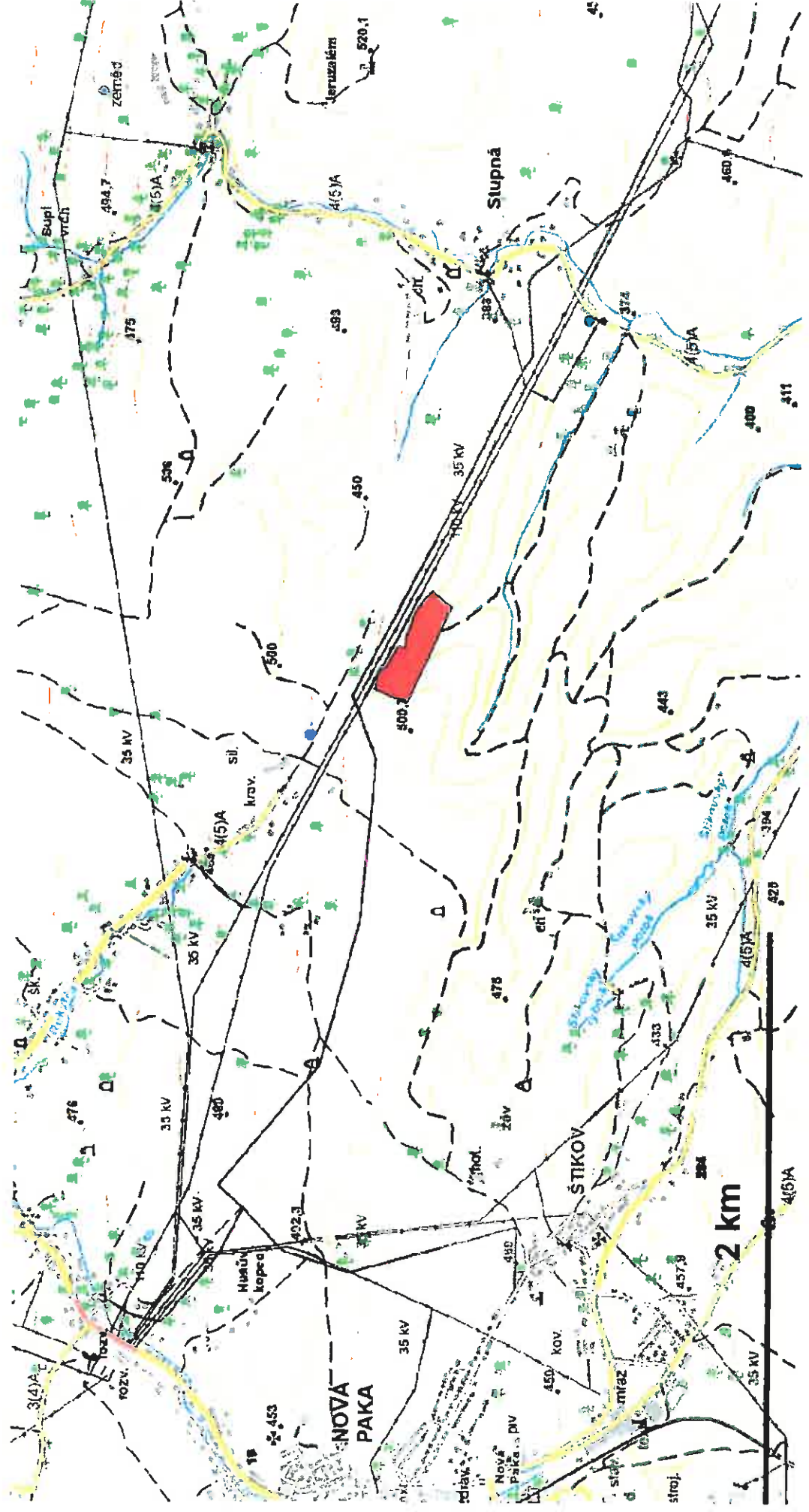
Orientační mapa s vyznačením přírodní památky Novopacký vodopád

Katastrální mapa se zákresem hranic přírodní památky Novopacký vodopád

*¹ Za změnu vodního režimu jsou považovány zejména činnosti ovlivňující odtokové poměry v území a činnosti, které mohou ovlivnit kvalitu i kvantitu podzemních a povrchových vod ve smyslu zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Orientační mapa s vyznačením PP Novopacký vodopád

Mapový podklad: DMU 25 © GEODIS BRNO s. r. o.

Katastrální mapa s vyznačením území PP Novopacký vodopád

